

РЕШЕНИЕ

№ 156

гр. Благоевград, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети март
през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров
Членове: Владимир Ковачев
Георги Янев

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Въззивно гражданско дело
№ 20241200500046 по описа за 2024 година

съобрази следното:

ЗАД "Б", ЕИК, седалище и адрес на управление гр. С., р-н Л, представлявано от С.С.П и К.Д.К., обжалва решение № 342 от 20.10.2023 г., постановено по гражданско дело № 951 от 2022 г. на Районен съд П, в частта, с която дружеството е осъдено да заплати на С. Б. Я., ЕГН *****, адрес гр. П, ул. „З“ № , сумата от 1500 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, произтекли от пътнотранспортно произшествие, настъпило на *** г., около *** ч., на ПП-I, Е-79, при км 395+200, в района на К д, предизвикано от Е 3 С от гр. П, в качеството му на водач на лек автомобил „О 3“, с рег. № Е9107МС, за който автомобил е имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ при ЗАД „Б“, заедно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 11.07.2022 г., до погасяването на главницата. Съдебният акт бил неправилен в атакуваната част. Отговорността на застрахователя по застраховка ГО била функционална на отговорността на застрахованото лице. В конкретния случай не бил извършен деликт и било налице случайно деяние /чл. 15 от НК/, като

презумпцията на чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог била оборена, видно от приетата и неоспорена от страните АТЕ. Деянието на водача на МПС не било противоправно. Не била налице пряка връзка между конкретно нарушение на правилата за движение по пътищата и настъпилия инцидент. Застрахователят не носел отговорност на това основание. Отговорността му била обусловена от основанията за отговорността на самия застрахован. Затова в случаите, при които той не следвало да отговаря пред пострадалия - например при непреодолима сила /форсмажор/ - не дължал обезщетение и застрахователят. С отговора на исковата молба било направено изрично оспорване в тази връзка. В чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог била въведена презумпция за вина, според която във всички случаи на непозволено увреждане вината се предполага до доказване на противното. Разпоредбата на чл. 154, ал. 2 от ГПК допускала оборването на презумпции във всички случаи, в които нямало изрична забрана. Презумпцията на чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог било оборима, защото нямало законова забрана за това. Обективните елементи на деликта били в доказателствена тежест на ищцата, като в случая не било доказано противоправно деяние. АТЕ установила, че ударът е бил непредотвратим за водача на лекия автомобил, като ПТП се дължало на разлято върху пътя гориво, което значително е променило сцеплението върху пътната настилка, което от своя страна е оказало пряко влияние на устойчивостта на автомобила и загубата на управление. Според тълкувателната практика на ВС, чл. 15 от НК можел да намери приложение при всички пътни обстановки, посочени в ЗДвП и в правилника за приложението му. Това означавало, че и в пътната обстановка, предмет на делото, тази разпоредба можела да се приложи. Когато водачът е изпълнил задълженията си по правилата за движение досежно скоростта, той не следвало да носи наказателна или гражданска отговорност за настъпилите общественоопасни последици. Не било проведено пълно доказване на противоправно деяние, в причинна връзка с което да е настъпило процесното ПТП. Вещото лице по АТЕ посочило, че причина за инцидента е наличие на разлято гориво върху платното за движение, върху мокра асфалтова настилка, при което при навлизане в дясна крива автомобилът е загубил напречна устойчивост и при опит на водача да стабилизира управлението, се е стигнало до странично обръщане. Изложеното в решаващите мотиви на РС, че от техническа гледна точка ПТП не би настъпило при конкретното състояние на пътната настилка, ако

автомобилът беше навлязъл с по-ниска скорост и водачът му не беше предприел действия по неговото стабилизиране чрез рязко завъртане на волана, не се съдържало в заключението на вещото лице. Отделно от изложеното, при всяко ПТП имало хипотетично поведение, при което то не би настъпило, но това не следвало да води до практическото изключване на института на случайното деяние. Скоростта на лекия автомобил била съобразена с пътя и видимостта от момента на навлизане в зоната с разлято гориво. Ударът бил непредотвратим за него. ПТП не се дължало на поведение на водача, а на състоянието на пътя, което не е можело да се предвиди и да се избегнат последиците от него. Според трайната съдебна практика, деянието следвало да се съобразява с фактите към момента на настъпване на събитията, довело до причиняване на вреда. Не следвало да се вземат под внимание предхождащи теоретични състояния, при които увреждането би се избегнало. Моли се за отмяна на обжалваната част на решението и отхвърляне на предявените искове за главница и лихва.

Подаден е отговор на жалбата. В него се сочи, че последната е неоснователна и необоснована. Оплакванията на застрахователя относно необоснованост на съдебното решение били неоснователни. Необосновани били и изложените от въззивника аргументи, че се касае за случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК. От събраните по делото писмени и гласни доказателства не се установило дали в мястото на удара е имало разлята някаква субстанция, нито каква е тя по състав, нито какъв е размерът на разлива, ако е имало такъв някъде по пътното платно. Безспорно се доказало, че е валиял дъжд, а автомобилът, разливал гориво, е пътувал в обратна на движението на лекия автомобил посока. По никакъв начин не се установило, че в лентата на движение на лекия автомобил е имало какъвто и да е разлив. Видно от протокола от проведеното ОСЗ на 20.09.2023 г., при изслушване на вещото лице по САТЕ, то изрично заявило, че при по-ниска скорост, съобразена с пътните условия, ПТП би могло да бъде избегнато, както и че то се дължало на конкретните пътни условия и скоростта, с която водачът е влязъл в процесната зона. По делото нямало данни пътят да е бил затварян и движението по него да е било преустановено за почистване, опесъчаване или други дейности по отстраняване на хипотетични петна по пътя. По платното се движили много други автомобили, но поради съобразена от водачите им скорост, те не допуснали ПТП. Можел да се направи обоснован извод, че присъденото на

ищцата обезщетение от 1500 лева не само че не е завишено, а е справедливо. Присъденият от състава на ПРС размер на застрахователно обезщетение не следвало да се намалява от въззивната инстанция. Моли се за потвърждаване на обжалваното решение в атакуваната му част.

Жалбата и отговорът са редовни и допустими. Те се разгледаха в открито заседание на въззивната инстанция. Не се наложи събиране на нови доказателства.

Решението на първостепенния съд е валидно и допустимо в обжалваната част. То се явява и правилно. Въззивната инстанция се съгласява с мотивите, изложени от районния съд, и препраща към тях на основание чл. 272 от ГПК.

Основното оплакване в жалбата е свързано с твърдението на застрахователя, че в случая е налице случайно деяние на водача на лекия автомобил „О 3“. Както е известно, отговорността на застрахователя по застраховката „Гражданска отговорност“ е обусловена от наличието на деликт /чл. 45 от ЗЗДог/, т. е. виновно и противоправно поведение на водача на МПС, причинил ПТП, при което са настъпили телесните увреждания на пострадалото лице. Няма спор в съдебната практика, че непозволеното увреждане е сложен фактически състав, включващ деяние /действие или бездействие/, противоправност на деянието, вина на дееца, вреда и причинна връзка между деянието и вредата, като страната, която твърди деликта, следва да докаже всички елементи освен вината, която се предполага до доказване на противното /Постановление № 7 от 1959 г. на Пленума на ВС/. В тежест на ответната страна по иска, предявен на основание КЗ, е да установи отсъствието на презюмираното от закона виновно поведение, довело до причинените вреди, включително че деецът не е бил длъжен или не е могъл да предвиди настъпването на общественоопасните последици /случайно деяние по чл. 15 от НК/ - Решение № 60170 от 17.01.2022 г. на ВКС по т. д. № 2027/2020 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Анжелина Христова.

Обстоятелството, че в конкретния случай водачът на „О 3“ не е бил длъжен и не е могъл да предотврати настъпването на ПТП, е в тежест на доказване на застрахователя. При съвкупната преценка на всички доказателства по делото обаче, включително заключението на автотехническата експертиза и събраните гласни доказателства, се установява, че процесният инцидент е резултат именно от противоправното поведение на водача Емил Здравков

Стоянов, който е нарушил нормите на чл. 5, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 и чл. 20, ал. 2 от ЗДвП. Съгласно споменатите разпоредби, всеки участник в движението по пътищата с поведението си не трябва да създава опасности и пречки за движението, не трябва да поставя в опасност живота и здравето на хората и да причинява имуществени вреди, трябва да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците и водачите на двуколесни пътни превозни средства, а водачите на ППС са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват, длъжни са при избиране на скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, както и с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. В казуса не е оборена презумпцията за вина по чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог, поради което правилно районният съд е приел, че са налице всички предпоставки за ангажиране на отговорността на застрахователя.

Съгласно чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. В този смисъл, при възникване на критична ситуация на пътя, единствените адекватни мерки, които трябва да предприеме водачът на МПС, са нормативно установени с въпросната повелителна правна норма - намаляване на скоростта, съответно спиране на МПС /Решение № 60148 от 22.07.2022 г. на ВКС по т. д. № 1963/2020 г., II т. о., ТК, докладчик съдията Костадинка Недкова/. В конкретния случай е имало такава ситуация на пътя - разлято дизелово гориво, която е била възприета от водача, според собствените му свидетелски показания в първата инстанция, но опити за намаляване и спиране от негова страна въобще не са били предприети.

За приложението на чл. 15 от НК е необходимо водачът да не е допуснал нарушения на правилата за движение в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат и да са налице условия, при които той да е бил поставен в невъзможност да изпълни задълженията си и да предотврати настъпването на общественоопасните последици /Решение № 50090 от 31.01.2024 г. на ВКС по т. д. № 317/2022 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Мадлена Желева/. В казуса поведението на водача на автомобила, с който е пътувала пострадалата, не е било съобразено с предписанията на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП. Вещото лице,

изготвило заключението по автотехническата експертиза, категорично е заявило пред районния съд, че в конкретния случай лекият автомобил се е движел с по-висока скорост от разрешената, която не е била съобразена както с кривата на завоя, така и с мократа асфалтова настилка и наличието на разлято гориво; процесното ПТП не би настъпило, ако лекият автомобил, в който е пътувала ищцата, е бил със скорост, съобразена с пътната обстановка; при по-ниска скорост ПТП е щяло да бъде избегнато; загубата на напречната устойчивост на колата се дължи именно на по-високата неразрешена скорост; ПТП се дължи точно на скоростта, с която водачът е влязъл в процесната зона с разлято гориво. Тези изводи на експерта не са оборени от останалия събран от първата инстанция доказателствен материал. Застрахователят не е поискал назначаване на допълнителна или повторна автотехническа експертиза. Ето защо следва да се приеме, че виновният водач действително е управлявал лекия автомобил със скорост, която не е била разрешена и не е била съобразена с пътните условия. Той не е изпълнил задълженията си по чл. 20, ал. 2 от ЗДВП и не е предприел действия нито за намаляване на скоростта, нито за спиране на МПС, въпреки че обективно е можел да го стори. Стоянов е бил и длъжен да предвиди, че разлятото гориво ще промени в негативна насока сцеплението на гумите на неговия автомобил с пътната настилка, поради което следва да се приеме, че не е опровергана презумпцията за вина по чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог и са налице всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, която е функционална и обусловена от основанията за отговорността на самия застрахован. Актът на Районен съд Петрич трябва да бъде потвърден в обжалваната му част.

С оглед на изхода от въззивната проверка, на адвоката на ответницата по жалбата се следва възнаграждение по чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗАДв.

На основание чл. 280, ал. 3, т. 1, предл. 1 от ГПК, настоящият съдебен акт няма да подлежи на касационно обжалване.

Воден от изложеното, Окръжен съд Благоевград

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 342 от 20.10.2023 г., постановено по гражданско дело № 951 от 2022 г. на Районен съд Петрич, в обжалваната му

част, с която ЗАД "Б", ЕИК, седалище и адрес на управление гр. С., р-н Л, представлявано от С.С.П и К.Д.К., е осъдено да заплати на С. Б. Я., ЕГН *****, адрес гр. П, ул. „З“ № , сумата от 1500 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, произтекли от пътнотранспортно произшествие, настъпило на *** г., около *** ч., на ПП-I, Е-79, при км 395+200, в района на К.д, предизвикано от Е. З. С. от гр. П, в качеството му на водач на лек автомобил „О 3“, с рег. № Е9107МС, за който автомобил е имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ при ЗАД „Б, заедно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 11.07.2022 г., до погасяването на главницата.

ОСЪЖДА ЗАД "Б", ЕИК, седалище и адрес на управление гр. С., р-н Л, представлявано от С.С.П и К.Д.К., да заплати на адвокат И. Е. Я., БАК, ЕГН *****, кантора гр. Петрич, ул. „Л. М №, на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗАдв, възнаграждение в размер на 400 /четиристотин/ лева за производството пред втората инстанция.

Настоящият въззивен съдебен акт не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____